

Nagovor ob 30. letnici ZDVIS, Ljubljana, 19. december 2024

Spoštovane gospe in gospodje, vojni invalidi, svojci padlih in umrlih vojnih invalidov ter drugi člani društev vojnih invalidov, želim vam prisrčen pozdrav.

Poseben pozdrav slavnostni gostji ministrici za pravosodje Andreji Katič!

S svojo udeležbo ste nas počastili visoki gostje, mag. Matjaž Ravbar direktor Direktorata za vojne veterane in vojaško dediščino, državni svetnik Dane Kastelic, mag. Borut Sever, direktor FIHA, podžupan MO Ljubljana Dejan Crnek, predsednica Sveta za invalide mag. Mateja Toman, predsednik Socialne zbornice Slovenije Iztok Mrak, ter naši prijatelji in sodelavci iz invalidskih, veteranskih in domoljubnih organizacij, s katerimi naša zveza aktivno sodeluje na področju varstva invalidov in vojnih veteranov, negovanja domoljubja ter ohranjanja zgodovinskih vrednot. Vsem lep pozdrav.

Pozdrav tudi gostom iz sosednjih držav: Zvezi koroških partizanov, Zvezi vojnih invalidov Furlanija julijska krajina in Društvu vojnih invalidov italijanskega Tržiča.

Z državno himno v izvedbi Partizanskega pevskega zbora, ki je bil ustanovljen med 2. svetovno vojno kot **Invalidski pevski zbor**, ali **pojoča četa**, se je pričel slavnostni del naše svečanosti. Vsem želim, da bi se dobro počutili med nami.

Častna pokroviteljica današnje slovesnosti je predsednica Republike Slovenije Nataša Pirc Musar.

Pred 30. leti smo se vojaški invalidi odločili ponovno ustanoviti svojo organizacijo. V kratkem času je bilo ustanovljenih 17 DVI z namenom, da se zaščiti z ustavo in zakoni pridobljene pravice in izboljšanje položaja vojaških invalidov. V bistvu nadaljujemo tradicijo izpred leta 1962, ko je bila Zveza vojaških vojnih invalidov pripojena k Zvezi borcev. Poleg zveze letos praznujejo 30-letnico tudi društva, ustanoviteljice naše zveze. Ta okrogli jubilej obeležujemo danes s to slovesnostjo in izdajo Zbornika pričevanj vojnih invalidov.

Prav je, da se ob današnjem jubileju spomnimo naših temeljev in s tem tudi 149-letnice organiziranega povezovanja vojnih invalidov na Slovenskem, ko je bilo leta 1875 ustanovljeno Mariborsko veteransko in bolniško podporno društvo nadvojvode Friderika. Skrb za vojne invalide je bila pred 105 leti deklarirana tudi s statutom Združenja vojaških vojnih invalidov Kraljevine SHS, njeno delo je nadaljevala leta 1945 ustanovljena Zveza vojaških vojnih invalidov Jugoslavije in Slovenije.

V 30 letih delovanja se je zveza z društvi vojnih invalidov v njeni sestavi razvila v dobro organizirano interesno združenje vojaških invalidov. Na tej poti bomo vztrajali tudi v prihodnje.

Verjamemo v slovenski narod, domovina je samo ena in zanjo se je potrebno in vredno boriti. Domovina nam veliko daje, dolžni smo si prizadevati za njen obstoj in ji z dobrim vračati. Naš prispevek je pri tem izrednega pomena. Veličina našega dela je pomoč vojnim invalidom s posebnimi socialnimi programi. Ohranjevanje spomina na pomembne dogodke, ki so zaznamovali in usodno vplivali na ohranitev in preživetje slovenskega naroda, sta stebra delovanja društev in zveze vojnih invalidov.

Zveza ima status nevladne organizacije v javnem interesu na področju invalidskega varstva, kot reprezentativna organizacija za vojaške invalide. Kot domoljubna, veteranska in invalidska organizacija sodeluje s sorodnimi organizacijami v Sloveniji in v sosednjih državah. V tem obdobju je postala polnopravna članica Svetovne veteranske federacije, Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije in je članica Koordinacije domoljubnih in veteranskih organizacij Slovenije, ki ji v letošnjem Maistrovem letu predseduje naša zveza. Med drugim se koordinacija zavzema za ohranjanje vrednot ustvarjenih v bojih skozi zgodovino za osamosvojitev Slovenije, prizadevanju za mir v svetu in za uveljavljanje splošne deklaracije o človekovih pravicah. Po svojih močeh uresničujemo zastavljene cilje. Zelo pomembno je, da v koordinaciji ni preglasovanja, za vse skupne odločitve se dogovarjamo in jih sprejemamo s konsenzom.

Menimo, da vojni invalidi nismo socialni podpiranci. Smo žrtve vojne, smo oškodovanci. Invalidnino razumemo kot odškodnino za izgubo zdravja in ne kot socialno pomoč. Mnogi naši člani so v težkem socialnem položaju, zato si skupaj z Zvezo društev civilnih invalidov vojn Slovenije prizadevamo za ureditev usklajevanja invalidnin in tudi drugih prejemkov po zakonu o vojnih invalidih. Vojnim invalidom se zaradi staranja zdravje hitreje slabša, potrebe naraščajo. Prizadevamo si za vzpostavitev dodatka na starost, ki bi blažil te potrebe. Pri naših zahtevah smo veseli podpore Direktorata za vojne veterane in vojaško dediščino pri Ministrstvu za obrambo. Upamo na ugodno rešitev, da bodo tudi ostala ministrstva, ki so pristojna za te zadeve, prepoznala nujnost rešitve naraščanja težav starajočih.

Vojni invalidi smo hvaležni za vso dosedanje podporo države, FIHA ter invalidskih, domoljubnih in veteranskih organizacij.

Ob koncu izrekam iskreno zahvalo vsem, ki so se trudili v pripravi in izvedbi te svečanosti. Hvala vsem nastopajočim in vam spoštovani gostje, saj ste s svojo prisotnostjo obogatili našo 30-letnico. Hvala praporščakom in seveda vam spoštovani vojni invalidi, člani društev in družinski člani, da ste se udeležili naše jubilejne slovesnosti.

Bližajo se božično – novoletni prazniki. Vsem vam želim mnogo sreče, uspehov in dobrega počutja.

Janez Podržaj

.....

Spoštovani, počaščeni smo, da današnja slovesnost poteka pod častnim pokroviteljstvom predsednice Republike Slovenije dr. Nataše Pirc Musar, za kar se ji najlepše zahvaljujemo. Veseli smo, da bo predsednica nas prisotne pozdravila preko video nagovora.